

Ohjausryhmän kokous 2020-02-14

Aihe: Tekoälykumppanuuden ohjausryhmän kokous

Aika: Perjantai 14.2.2020 klo 9.30-11.00 (-10.46)

Paikka: Kansalliskirjasto, CK137, Pohto (12)

Kutsutut/osallistujat:

Ohjausryhmän jäsenet

Päivi Happonen, Kansallisarkisto (estynyt, pj 2020)

Vili Haukkoavaara, Kansallisarkisto (pj sijainen tässä kokouksessa)

Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto

Janne Kanner, CSC (estynyt)

Liisa Savolainen, Kansalliskirjasto (pj 2019)

Projektiryhmä

Reko Etelävuori, Kansallisarkisto (estynyt)

Miia Herrala, Kansallisarkisto (sihteeri)

Aleksi Kallio, CSC

Heli Kautonen, [Suomalaisen Kirjallisuuden Seura](#) (pysyvä asiantuntijajäsen) (estynyt)

Mikko Lappalainen, Kansalliskirjasto

Kutsutut asiantuntijat

Osma Suominen, Kansalliskirjasto

Mona Lehtinen, Kansalliskirjasto

Asialista:

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo. 9.31 ja siirryttiin asialistan kohtaan 2.

2. Kiertävä vastuuorganisaatio ja puheenjohtajuus vuonna 2020

Valitaan ryhmän toimintaa koordinoiva organisaatio ja puheenjohtaja vuodelle 2020.

Ryhmän toimintaa koordinoivaksi organisaatioksi valittiin vuodeksi 2020 Kansallisarkisto, Päivi Happonen ollessa poissa tämän kokouksen puheenjohtajana toimi Vili Haukkoavaara. Projektikoordinaattori määritetään myöhemmin. Lisäksi sihteeri siirtyy seuraavassa kokouksessa jollekin toiselle organisaatiolle. Tulevat kokoukset järjestetään Kansallisarkiston tiloissa.

3. Loppuvuoden 2019 tilanne

Mikko Lappalainen esitteli viime vuoden työsuunnitelmataulukon ja toteutuneet tehtävät, jotka olivat pääsääntöisesti toteutuneet. Ohjausryhmän kokouksia pidettiin vain 2; viestintää varten on perustettu wiki-sivusto; erityisiä on pidetty eri tilaisuuksissa ja seminaareissa sekä eri organisaatioissa on osallistuttu CSC:n koulutuksiin. Automaattisen kuvailun asiantuntijaverkoston tapaaminen siirtyi tämän vuoden puolelle ja joitain työpajoja ja tehtäviä jatketaan 2020 aikana. Lisäksi yhteistyötä on tehty paljon HDP-hankkeessa, mitä ei kuvattu tässä taulukossa.

Keskustelussa tuotiin esille haaste, miten viestiä esim. tekoälykumppanuuden omat koulutukset ja projektit suhteessa muuhun organisaatioiden hankkeissa tehtävään toimintaan.

4. Toimintasuunnitelma 2020 (Vuoden 2019 toimintasuunnitelma löytyy osiosta [Suunnitelmat ja raportit](#))

Keskusteltiin tämän vuoden tavoitteista ja päätettiin että täydennetään ja työtetään näitä teemoja googledocs-alustalla seuraavaan kokoukseen mennessä.

Sovittiin että CSC ryhtyy organisoimaan yhteisten kehittämiskohteiden kartoituksen työpajaa, joka sijoittuisi samoihin aikoihin seuraavan ohjausryhmän kokouksen kanssa huhtikuulle. Työpajaan osallistuisi 3-5 henkilöä/organisaatio pohtimaan käytännön kehittämistarpeita ja sopivia kohteita.

5. HPD-hankkeen kuulumiset (Aleksi) [kalvot](#)

High-Performance Digitisation-hankkeen kuvaukset ja muu materiaali löytyy tekoälykumppanuuden wikistä, suunnitelmat ja hankkeet osiosta. <https://www.kiwi.fi/display/tekoalykumppanuus/HPD-projekti>

Projekti on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti (9/2019-8/2020). Hankkeessa kerätään aineistopohjia eri materiaaleista, joista osa on julkisia ja osa rajoitettuja ja testataan eri menetelmiä niiden käsittelyyn. Tarkoituksena on myös löytää tuotantokäyttöön sopivia komponentteja. Keskiössä on asiasanoittaminen ja toisaalta tehokkaiden laskentatapojen hyödyntäminen.

6. Annifin kehityksen kuulumiset (Osma): [kalvot](#)

Anniffissa on saatu uusia algoritmeja ja laajempaa dataa nyt käyttöön, melkein kaikilla aineistoilla asiasanoituksen osuvuus on parantunut suhteessa ihmiskuvailijoihin. Mielenkiintoista olisi kuitenkin selvittää myös tapauksia, joissa asiasanoitus ei ole syystä tai toisesta osunut kohdalleen.

Anniffia (Finto AI) suunnitellaan myös markkinoitavaksi Finton palvelujen yhteydessä. Annifin käyttöä kuvailussa myös testataan parhaillaan monissa eri kohteissa.

Keskusteltiin siitä, miten muutosjohtaminen ja vastuukysymykset on ratkaistu- todettiin, että tämä on tärkeä teema jota tulisi käsitellä ohjausryhmässä laajemminkin. Toiminnan johtamisessa on paljon ratkaistavia kysymyksiä, kun jotain toimintoja voidaan tukea automatisoinneilla. Esimerkiksi asiasanoituksella saadaan kuitenkin sellaisia aineistoja hakujen piiriin, jota muuten jäisivät tarkempaa kuvailua vaille.

7. READ-hankkeen jälkeinen aika (Vili) [kalvot](#)

READ-hanke päättyi kesällä 2019 ja nyt toiminta jatkuu eurooppaosuuskunta READ-COOP puitteissa. Mukaan tulossa mm. Hollanti ja Ruotsi omine projekteineen. Kansallisarkisto tarjoaa 1800-luvun renovoitujen tuomiokirjojen opetusaineistot ja näiden mallit käyttöön avoimena datana.

READ:n piirissä on haettu myös rahoitusta Horizon2020 rahoituksesta, tässä hakemuksessa käyttöä laajennettaisiin nimientiteettien ja aineistojen sisäisen rakenteen tunnistukseen taulukkomuotoisissa aineistoissa.

8. Automaattisen kuvailun verkoston kuulumiset (Mona): [kalvot](#)

Verkoston toiminta on käynnistetty ja sillä on ollut tapaaminen 14.1.2020. Verkostoon kuuluu tällä hetkellä noin 20 jäsentä ja se on avoin kaikille aiheesta kiinnostuneille henkilöille ja organisaatioille. Verkostolla on oma sähköpostilista ja sivusto tekoälykumppanuuden wikissä. Seuraava tapaaminen on keväällä CSC:llä

9. Muita asioita

Time Machine organsioitumista suomessa käsiteltiin vain lyhyesti, tarvittaessa Kansallisarkiston Tomi Ahoranta voisi tulla esittelemään aiheesta erikseen. Kansallisarkisto on suomen TM-lähettiläs ja toimii siten suomen yhteyspisteenä. Kansalliskirjasto ja CSC ovat myös jäseniä. Suomessa mukana on noin 20 jäsenorganisaatiota, jäsenyyden tasolle on olemassa erilaisia vaihtoehtoja.

10. Seuraava kokous

Sovittiin pidettäväksi huhtikuussa, sihteeri tekee doodlen tarkemman ajankohdan sopimiseksi.

11. Kokouksen päättäminen

Vili Haukkovaara päätti kokouksen 10.46.